SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 21. oktobra 2010*

V zadevi C-185/08

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Rechtbank 's-Gravenhage (Nizozemska) z odločbo z dne 23. aprila 2008, ki je prispela na Sodišče dne 29. aprila 2008, v postopku

Latchways plc,

Eurosafe Solutions BV

proti

Kedge Safety Systems BV,

Consolidated Nederland BV,

* Jezik postopka: nizozemščina.

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik senata, E. Juhász, G. Arestis, T. von Danwitz in D. Šváby (poročevalec), sodniki,

generalna pravobranilka: V. Trstenjak,
sodna tajnica: C. Strömholm, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 25. februarja 2010,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Latchways plc in Eurosafe Solutions BV A. Mak, odvetnik,

– za Kedge Safety Systems BV in Consolidated Nederland BV E. Schelhaas, odvetnik,

– za nizozemsko vlado C. Wissels, zastopnica,

– za belgijsko vlado J.-C. Halleux, zastopnik,

– za Evropsko komisijo S. Schønberg in G. Zavvos, zastopnika, skupaj s F. Tuytschaever, odvetnikom,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 28. aprila 2010

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago Direktive Sveta z dne 21. decembra 1988 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic, ki se nanašajo na gradbene proizvode (89/106/EGS) (UL 1989, L 40, str. 12), kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 1882/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. septembra 2003 (UL L 284, str. 1, v nadaljevanju: Direktiva 89/106), Direktive Sveta z dne 21. decembra 1989 o približevanju zakonodaj držav članic v zvezi z osebno zaščitno opremo (89/686/EGS) (UL L 399, str. 18), kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 1882/2003 (v nadaljevanju: Direktiva 89/686), in Sklepa Sveta z dne 22. julija 1993 o modulih za različne faze postopkov ugotavljanja skladnosti in o pravilih za pritrditev in uporabo znaka skladnosti CE, ki so namenjeni uporabi v direktivah o tehnični uskladitvi (93/465/EGS) (UL L 220, str. 23).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Latchways plc in Eurosafe Solutions BV (v nadaljevanju: Latchways in Eurosafe Solutions) na eni strani ter Kedge Safety Systems BV in Consolidated Nederland BV (v nadaljevanju: Kedge Safety Systems in Consolidated Nederland) na drugi strani v zvezi z vprašanjem, ali je sidrišče za zaščito pred padci pri delu na strehah, ki ga izdeluje družba Latchways, in tisto, ki ga izdeluje družba Kedge Safety Systems, varno in ali se na zadevna sidrišča lahko pritrdi ali mora pritrditi znak CE.

Pravni okvir

Ureditev Unije

Direktiva 89/106

3 Člen 1 Direktive 89/106 določa:

„1. Ta direktiva se uporablja za gradbene proizvode, v kolikor se nanje nanašajo bistvene zahteve za gradbene objekte iz člena 3(1).

2. V tej direktivi je ‚gradbeni proizvod' vsak proizvod, ki je izdelan za trajno vgraditev v gradbene objekte visoke in nizke gradnje.

[…]"

4 Člen 2 te direktive določa:

„1. Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se smejo [gradbeni] proizvodi iz člena 1, namenjeni uporabi v [gradbenih] objektih, dati v promet le, če ustrezajo takšni predvideni uporabi, torej imajo take lastnosti, da [gradbeni] objekti, v katere bodo ti proizvodi vgrajeni ali napeljani, v njih sestavljeni ali nanje naneseni, če so pravilno projektirani in grajeni, izpolnjujejo bistvene zahteve iz člena 3, kadar in če so ti objekti predmet predpisov, ki vsebujejo take zahteve.

2. a) Kadar [gradbene] proizvode obravnavajo druge direktive v zvezi z drugimi vidiki in prav tako predvidevajo pritrditev znaka skladnosti CE iz člena 4(2), ta znak kaže, da se za [gradbene] proizvode prav tako domneva skladnost z določbami teh drugih direktiv.

[…]"

5 Člen 3 navedene direktive določa:

„1. Bistvene zahteve za objekte, ki lahko vplivajo na tehnične značilnosti [gradbenega] proizvoda, so v obliki ciljev določene v Prilogi I. […]

[…]

3. Bistvene zahteve se konkretizirajo v dokumentih (razlagalnih dokumentih), tako da se vzpostavijo potrebne povezave med bistvenimi zahtevami iz odstavka 1 in mandati za usklajene standarde, mandati za smernice za evropsko tehnično soglasje ali za priznavanje drugih tehničnih specifikacij iz členov 4 in 5."

6 Člen 4 te direktive določa:

„1. V tej direktivi so standardi in tehnična soglasja ‚tehnične specifikacije'.

V tej direktivi so usklajeni standardi tiste tehnične specifikacije, ki sta jih [evropski odbor za standardizacijo (CEN)], [evropski odbor za elektrotehnično standardizacijo (Cenelec)] ali oba skupaj sprejela na podlagi mandata Komisije, skladno z Direktivo [Sveta] 83/189/EGS [z dne 28. marca 1983 o postopku za posredovanje informacij na področju tehničnih standardov in predpisov (UL L 109, str. 8)], na podlagi mnenja

odbora iz člena 19 in skladno s splošnimi določbami o sodelovanju med Komisijo in tema telesoma, podpisanimi 13. novembra 1984.

2. Države članice domnevajo, da so [gradbeni] proizvodi primerni za uporabo, če omogočajo uporabo, za katero so namenjeni, če so pravilno oblikovani in izdelani, da zadostijo bistvenim zahtevam iz člena 3, kadar imajo taki proizvodi znak CE, ki kaže, da ustrezajo vsem določbam te direktive, skupaj s postopki ugotavljanja skladnosti, določenimi v Poglavju V, in s postopkom, določenim v Poglavju III. Znak CE mora označevati:

a) [skladnost] z ustreznimi nacionalnimi standardi, ki prenašajo usklajene standarde, sklicevanje na katere je bilo objavljeno v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*. Države članice objavijo sklicevanje na te nacionalne standarde;

b) [skladnost] z evropskim tehničnim soglasjem, podeljenim po postopku iz poglavja III, ali

c) [skladnost] z nacionalnimi tehničnimi specifikacijami iz odstavka 3, če ni usklajenih specifikacij; seznam teh nacionalnih specifikacij se sestavi po postopku iz člena 5(2).

[…]“

7 Člen 7 Direktive 89/106 določa:

„1. Da bi zagotovili kakovost usklajenih standardov za [gradbene] proizvode, standarde na podlagi mandatov, ki jih da Komisija, […] pripravijo evropske organizacije za standardizacijo.

2. Tako pripravljeni standardi so, ob upoštevanju razlagalnih dokumentov, v največji možni meri izraženi s parametri zmogljivosti [gradbenega] proizvoda.

3. Ko evropske organizacije za standardizacijo pripravijo standarde, Komisija objavi sklicevanja na standarde v seriji C *Uradnega lista Evropskih skupnosti*."

8 Točka 4 Priloge I k tej direktivi določa:

„4. Varnost pri uporabi

Gradbeni objekt mora biti projektiran in grajen tako, da pri uporabi ali obratovanju ne predstavlja nesprejemljivega tveganja za nastanek nesreč, kakršne so zdrs, padec, trčenje, opekline, električni udarec, poškodbe zaradi eksplozije."

Direktiva 89/686

9 Člen 1 Direktive 89/686 določa:

„1. Ta direktiva se uporablja za osebno zaščitno opremo, v nadaljevanju imenovano ‚OZO'.

Določa pogoje, ki urejajo dajanje te opreme v promet in njen prosti pretok v Skupnosti, ter osnovne varnostne zahteve, ki jih mora izpolnjevati OZO, da bi zagotovila varovanje zdravja in varnost uporabnikov.

2. V tej direktivi pomeni OZO kakršno koli napravo ali sredstvo, ki je namenjeno temu, da ga bo posameznik nosil ali držal zaradi zaščite pred eno ali več nevarnostmi za zdravje in varnost.

OZO vključuje tudi:

a) enoto, sestavljeno iz več naprav ali sredstev, ki jih je proizvajalec celostno povezal zaradi varstva posameznika pred eno ali več možnimi sočasnimi nevarnostmi;

b) varnostno napravo ali sredstvo, ločljivo ali neločljivo kombinirano z osebno opremo, ki ni zaščitna in jo posameznik nosi ali drži pri opravljanju posebne dejavnosti;

c) med seboj zamenljive dele OZO, ki so bistveni za njeno neoporečno delovanje in se uporabljajo izključno za takšno opremo.

3. Vsak sistem, ki je dan v promet z OZO, s katerim je ta priključena na drugo zunanjo napravo, se šteje za bistveni del te OZO, tudi če sistem ni namenjen temu, da bi ga uporabnik stalno nosil ali držal v celotnem obdobju izpostavljenosti nevarnosti.

[…]“

10 Člen 3 te direktive določa:

„OZO iz člena 1 mora izpolnjevati osnovne zdravstvene in varnostne zahteve, določene v Prilogi II.“

11 Člen 4(1) navedene direktive določa:

„Države članice ne smejo prepovedati, omejiti ali ovirati dajanja na trg OZO (osebne zaščitne opreme) ali sestavnih delov OZO, ki ustreza določbam te direktive in ima znak CE, ki potrjuje skladnost z vsemi določbami te direktive, skupaj s certifikacijskimi postopki iz Poglavja II.“

12 Točka 3.1.2.2 Priloge II k Direktivi 89/686 določa:

„Preprečevanje padcev z višine

OZO, ki je namenjena preprečevanju padcev z višine ali njihovih učinkov, mora vključevati jermenje za telo in pritrdilni sistem, ki ga je mogoče povezati z zanesljivo točko pritrditve. Načrtovana mora biti tako, da v predvidljivih okoliščinah uporabe kar najbolj zmanjša navpični padec uporabnika, prepreči trčenje z ovirami in da zaviralna sila vendarle obdrži prag, kjer je mogoče pričakovati fizično poškodbo, trganje ali lomljenje katerega koli sestavnega dela OZO, ki bi lahko povzročil padec uporabnika.

Zagotoviti mora tudi, da po zaviranju uporabnik ostane v pravilnem položaju, v katerem lahko počaka na pomoč, če je treba.

Proizvajalčeva navodila morajo še zlasti vsebovati vse ustrezne podatke o:

– značilnostih, ki se zahtevajo za zanesljivo točko pritrditve in potrebno najmanjšo svetlo višino pod uporabnikom,

– pravilni namestitvi jermenja za telo in povezav pritrdilnega sistema z zanesljivo točko pritrditve.“

Sklep 93/465

13 V točki I(B) Priloge k Sklepu 93/465 je določeno:

„Glavne smernice za pritrjevanje znaka CE in njegovo uporabo so:

a) CE-označevanje simbolizira skladnost z vsemi obveznostmi, ki jih ima proizvajalec za proizvod na podlagi direktiv Skupnosti in ki jih tako pritrjevanje zahteva.

[…]

b) Znak CE, s katerim so označeni industrijski proizvodi, pomeni, da je fizična ali pravna oseb[a], ki je proizvod označila ali je bila odgovorna za označevanje, preverila, ali je proizvod v skladu z vsemi določbami [Unije] o celoviti usklajenosti, ki zanj veljajo, in ali je bil predmet ustreznih postopkov ovrednotenja skladnosti.

[…]

e) Z znakom CE mora biti označen vsak industrijski proizvod, zajet v direktivah o tehnični uskladitvi, ki temeljijo na načelih globalnega pristopa, razen če je to s posamičnimi direktivami določeno drugače; take izjeme pomenijo odstopanje, toda ne od zahteve po označevanju, temveč od upravnih postopkov za

ovrednotenje skladnosti, za katere se v posameznih primerih lahko šteje, da so preobširni. Za vsako odstopanje od zahtev označevanja morajo biti podani ustrezni razlogi.

CE-označevanje je edino označevanje, ki potrjuje, da so industrijski proizvodi skladni z direktivami, ki temeljijo na načelih globalnega pristopa.

Države članice morajo v vseh tistih določbah direktiv, ki so vezane na CE-označevanje, opustiti uvajanje v svoje nacionalne predpise katerokoli navajanje označevanja skladnosti, drugačno od CE-označevanja.

[…]

i) Proizvode je prepovedano označevati s katerim koli drugim znakom, ki bi lahko tretje stranke zavedel v zmoto, da gre za pomen in obliko CE-označevanja

[…]

l) Države članice morajo z vsemi potrebnimi določbami nacionalne zakonodaje izključiti vsako možnost zamenjave in preprečiti zlorabo CE-označevanja.

Brez vpliva na določbe direktive, ki se nanašajo na uporabo varnostne klavzule, je ob ugotovitvi neupravičenega označevanja z znakom CE proizvajalec, njegov pooblaščeni zastopnik ali izjemoma, kjer to določajo posamične direktive, oseba,

ki je odgovorna za dajanje proizvoda, na katerega se direktiva nanaša, na trg Skupnosti, dolžna poskrbeti, da bo proizvod ustrezal in da bo kršitev prenehala pod pogoji, ki jih predpisuje država članica. Če se neustreznost nadaljuje, mora država članica ukreniti vse potrebno, da omeji ali prepove dajanje tega proizvoda na trg oziroma da zagotovi umaknitev proizvoda s trga v skladu s postopki, določenimi v varnostnih klavzulah."

Standard EN 795 in objava sklicevanj nanj v Uradnem listu Evropskih skupnosti

14 Evropski standard 795 (v nadaljevanju: standard EN 795), naslovljen „Varovanje pred padci z višine – Sidrišča – Zahteve in preskušanje", je bil izdelan na podlagi pooblastila, ki sta ga Komisija in Evropsko združenje za prosto trgovino podelila CEN. V točkah 4.2 in 4.3.1.1 navedenega standarda so pojasnjene tehnične zahteve, ki jih morajo izpolnjevati sidrišča iz razreda A1, namenjene pa so utemeljitvi zahtev iz točke 3.1.2.2 Priloge II k Direktivi 89/686.

15 Točka 3.13 standarda EN 795 določa:

„3.13 Razredi

3.13.1 Razred A

3.13.1.1 Razred A1

Razred A1 zajema sidra za pritrditev na navpičnih, vodoravnih in nagnjenih površinah – npr. stenah, stebrih, previsih.

[…]“

16 Sklic in naslov standarda EN 795 sta bila s Sporočilom Komisije 2000/C 40/05 v okviru izvajanja Direktive 89/686, spremenjene z direktivami 93/68/EGS, 93/95/EGS in 96/58/ES (UL 2000, C 40, str. 7), objavljena v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*, z dodatnim opozorilom, da „[t]a objava ne zadeva opreme, opisane v razredih A (konstrukcijsko sidro) […], za katero ne velja domneva o skladnosti z določbami Direktive 89/686/EGS“.

Nacionalna ureditev

17 Na Nizozemskem je bila Direktiva 89/106 prenesena z uredbo o gradnji (Bouwbesluit) z dne 16. decembra 1991 (*Staatsblad* 1991, št. 680), ki je bila 1. januarja 2003 nadomeščena z uredbo o gradnji iz leta 2003 (Bouwbesluit 2003, *Staatsblad* 2002, št. 410), ki je bila pozneje še večkrat spremenjena.

18 Na Nizozemskem je bila Direktiva 89/686 prenesena z odlokom o osebni zaščitni opremi (Warenwetbesluit persoonlijke beschermingsmiddelen, *Staatsblad* 1992, št. 396), sprejetim na podlagi nizozemskega zakona, ki med drugim ureja kakovost in varnost proizvodov, in ki je bil pozneje večkrat spremenjen.

19 Na Nizozemskem je bil standard EN 795 prenesen v standard NEN 795.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

20 Družba Latchways, konkurentka družbe Kedge Safety Systems, proizvaja in trži Mansafe, sidrišče, pritrjeno na streho z vijaki, ki so pritrjeni na strešno konstrukcijo pod kritino. Družba Latchways je na navedeno sidrišče pritrdila znak CE na podlagi standarda EN 795.

21 Družba Kedge Safety Systems proizvaja in trži Kedge Safety, sidrišče, pritrjeno na streho tako, da se v ta namen izdelano rozeto prilepi na bituminozno prevleko. Omenjena družba zahteva, da se za to sidrišče uporablja standard EN 795.

22 V letih 2004 in 2005 je družba Consolidated Nederland, ena od kupcev Kedge Safety, pri pristojnem organu, pooblaščenem za potrjevanje OZO glede na usklajene predpise, naročila preizkus tega sidrišča. Ta organ je v obeh primerih ugotovil, da Kedge Safety v skladu z nekaterimi točkami standarda EN 795 v zvezi s sidrišči iz razreda A1, izrecno pa je navedel, da opravljeni preizkusi ne upravičujejo znaka CE in izjave skladnosti z Direktivo 89/686.

23 Družba Latchways je leta 2005 naročila preizkus Kedge Safety pri dveh drugih pooblaščenih organih. Oba sta ugotovila, da Kedge Safety ni bilo uspešno v delu testa, določenega s standardom EN 795, saj se je v posebnih toplotnih pogojih odlepilo, ko je nanj delovala statična sila 5,68 kN, medtem ko se v točki 4.3.1.1 standarda EN 795 zahteva nosilnost vsaj 10 kN.

24 Družba Latchways in družba Eurosafe Solutions, nizozemski distributer za Mansafe, sta v postopku za izdajo začasne odredbe pri Rechtbank Doordrecht dosegli, da družbi Kedge Safety Systems prepove navajanje, da njeno sidrišče ustreza standardu EN 795, razen v primeru uporabe na novih strehah in v dneh, ko ni sonca, ter obveznost, da o tem obvesti svoje stranke.

25 Družbi Latchways in Eurosafe Solutions v okviru postopka v glavni stvari predlagata prepoved trženja Kedge Safety brez znaka CE, ker ta proizvod spada na področje uporabe Direktive 89/686. Podredno zahtevata, naj se družbama Kedge Safety Systems in Consolidated Nederland prepovejo trženje navedenega proizvoda za uporabo na vsaki strehi, zatrjevanje, da ta proizvod ustreza standardu EN 795, in navajanje, da je ta proizvod varen.

26 Kedge Safety Systems in Consolidated Nederland z nasprotno tožbo predlagata, naj se družbama Latchways in Eurosafe Solutions prepovejo pritrditev znaka CE na Mansafe, sklicevanje na standard EN 795 in nadaljnje trženje tega proizvoda. Družbi Kedge Safety Systems in Consolidated Nederland v podporo svojih zahtev navajata, da razredi A, C in D standarda EN 795 spadajo na področje uporabe Direktive 89/106 in da zato družbi Latchways in Eurosafe Solutions ne moreta zahtevati izjave skladnosti Mansafe na podlagi Direktive 89/686.

27 Rechtbank 's-Gravenhage je zaradi dvomov glede direktiv, ki se uporabljajo za zadevna sidrišča, načinov uporabe znaka CE in narave standarda EN 795 stranke postopka v glavni stvari z vmesnim sklepom z dne 18. julija 2007 pozvalo, naj se izrečejo o vprašanjih za predhodno odločanje, ki jih je navedeno sodišče nameravalo zastaviti Sodišču.

28 Rechtbank 's-Gravenhage je po seznanitvi s stališči strank postopka v glavni stvari prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali se za sidrišča razreda A1 iz standarda EN 795 (namenjena za stalno namestitev) uporablja samo Direktiva 89/106?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen, ali se za ta sidrišča – morda kot za del osebne zaščitne opreme – uporablja Direktiva 89/686?

3. Če je odgovor na prvo in drugo vprašanje nikalen, ali je treba zlasti ob upoštevanju Priloge II k Direktivi 89/686, posebej njene točke 3.1.2.2, glede [OZO], ki izhaja iz te direktive, presoditi, ali ta [OZO] izpolnjuje bistvene zahteve te direktive, ali pa je treba v tem istem kontekstu preučiti, ali je sidrišče, na katerega se pritrdi [OZO], varno v predvidljivih okoliščinah uporabe v smislu te priloge II?

4. Ali predpisi Skupnosti in zlasti Sklep 93/465 omogočajo, da se na sidrišče iz prvega vprašanja fakultativno pritrdi znak CE kot dokaz o skladnosti z Direktivo 89/686 in/ali Direktivo 89/106?

5. Če je odgovor na četrto vprašanje pritrdilen, popolnoma ali delno, kateri postopek oziroma katere postopke je treba spoštovati pri določitvi skladnosti glede Direktive 89/686 in/ali Direktive 89/106?

6. Ali je treba standard EN 795 glede sidrišč iz prvega vprašanja obravnavati kot pravo [Unije], ki ga lahko razlaga Sodišče […]?

7. Če je odgovor na šesto vprašanje pritrdilen, ali je treba standard EN 795 razlagati tako, da mora priglašeni organ preizkusiti sidrišče iz prvega vprašanja v predvidljivih okoliščinah uporabe (zunanje temperature, atmosferske razmere, staranje samega sidrišča in/ali elementov za pritrjevanje ter strehe)?

8. Če je odgovor na sedmo vprašanje pritrdilen, ali je treba preizkus opraviti ob upoštevanju omejitev uporabe (ki so navedene med načini uporabe)?“

Vprašanja za predhodno odločanje

29 Uvodoma je treba ugotoviti, da se prvo, drugo in tretje vprašanje nanašajo na uporabljivost Direktiv 89/106 in 89/686 za sidrišča iz razreda A1, kakor so opredeljena v standardu EN 795. Vendar je za odgovor na navedena vprašanja nujno potrebna razlaga navedenega predpisa, katerega pravna narava in razlaga sta predmet šestega,

sedmega in osmega vprašanja, s strani Sodišča. Zato je treba najprej odločati o teh vprašanjih.

Šesto, sedmo in osmo vprašanje, ki se nanašajo na pravno naravo standarda EN 795

30 Predložitveno sodišče s šestim, sedmim in osmim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali se za določbe in predpise za sidrišča razreda A1 iz standarda EN 795 uporablja pravo Unije in jih zato lahko razloži Sodišče, in če je odgovor pritrdilen, predlaga, naj jih Sodišče razloži.

31 V zvezi s tem je treba opozoriti, da institucije Unije v okviru – med drugim z direktivama 89/106 in 89/686 – približevanja zakonov in drugih predpisov držav članic, ki se nanašajo na proizvode, sprejmejo direktive, v katerih so opredeljene bistvene zahteve, ki jih morajo izpolnjevati proizvodi, ki spadajo na področje njihove uporabe. Komisija nato v skladu s postopkom, določenim v Direktivi 83/189, pooblasti evropske organizacije za standardizacijo, da pripravijo tehnične specifikacije, ki bodo konkretizirale bistvene zahteve navedenih direktiv. Ko navedene organizacije pripravijo standarde, Komisija objavi sklicevanja na standarde v *Uradnem listu Evropske unije*. Posledica te objave je, da se za proizvode iz direktive o tehničnem usklajevanju, ki izpolnjujejo tehnične zahteve, opredeljene v usklajenih standardih v zvezi s temi proizvodi, domneva skladnost teh izdelkov s temeljnimi zahtevami navedene direktive.

32 V obravnavanem primeru je iz standarda EN 795 razvidno, da je bil ta pripravljen v okviru pooblastila, ki ga je Komisija na podlagi točke 3.1.2.2 Priloge II k Direktivi

89/686 dala CEN. Sklicevanje na navedeni standard je bilo nato objavljeno v *Uradnem listu Evropskih skupnosti* v Obvestilu 2000/C 40/05. V tem obvestilu pa je izrecno navedeno, da ta objava ne zadeva opreme, opisane zlasti v razredu A1 standarda EN 795, za katero ne velja domneva o skladnosti z določbami Direktive 89/686.

33 Zato, kot je generalna pravobranilka poudarila v točki 123 sklepnih predlogov, določb standarda EN 795 v zvezi s sidrišči razreda A1 ni mogoče šteti za usklajene tehnične specifikacije. Zato je treba standard EN 795 v delu, v katerem se nanaša na sidrišča razreda A1, šteti za tehnični standard, ki ga je sprejela zasebna organizacija za standardizacijo in ki je brez vsakršne povezave z Direktivo 89/686.

34 Vendar je glede na ustaljeno sodno prakso pristojnost Sodišča, da odloča o vprašanjih za predhodno odločanje, omejena le na presojo določb prava Unije (glej v tem smislu sklep z dne 16. januarja 2008 v zadevi Polier, C-361/07, točka 9 in navedena sodna praksa).

35 Ker je bilo v točkah 32 in 33 te sodbe ugotovljeno, da zadevni predpisi niso pravo Unije, je treba ugotoviti, ne da bi se bilo treba vprašati o pravni naravi usklajenih standardov, da Sodišče ne more razlagati določb standarda EN 795 v zvezi z sidrišči razreda A1.

36 Zato je treba na šesto vprašanje odgovoriti, da določbe standarda EN 795 v zvezi s sidrišči razreda A1 ne spadajo na področje uporabe Direktive 89/686, da torej ne spadajo v okvir prava Unije in da zato Sodišče ni pristojno za njihovo razlago.

37 Ob upoštevanju odgovora na šesto vprašanje, na sedmo in osmo vprašanje ni treba odgovoriti.

Prvo, drugo in tretje vprašanje, ki se nanašajo na uporabljivost Direktiv 89/106 in 89/686 za sidrišča iz zadeve v glavni stvari

38 Predložitveno sodišče s prvim, drugim in tretjim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali sidrišča razreda A1, opredeljena v standardu EN 795, spadajo na področje uporabe Direktive 89/106 ali Direktive 89/686.

39 Ker Sodišče ni pristojno za razlago določb in ciljev standarda EN 795 v zvezi z navedenimi sidrišči, je treba upoštevati sidrišča iz postopka v glavni stvari, in sicer Mansafe in Kedge Safety.

40 Ti napravi sta opredeljeni kot sistem sidrišča, pritrjenega na streho določene zgradbe, na katero se pritrdi OZO. Kot je razvidno iz predložitvene odločbe, so navedena sidrišča namenjena temu, da ostanejo pritrjena na zgradbo po njihovi namestitvi, in se jih torej lahko pozneje uporablja, kar so zainteresirane stranke potrdile na obravnavi.

41 Glede, prvič, uporabljivosti Direktive 89/686 za ta sidrišča člen 1 te direktive opredeljuje njeno področje uporabe, v odstavkih 2 in 3 tega člena pa je opredeljen pojem OZO.

42 Na podlagi sistematike navedenih odstavkov se zdi, da se za opredelitev OZO predpostavlja, da tak proizvod njegov uporabnik nosi ali drži ali bi ga vsaj lahko nosil ali držal v času, ko je izpostavljen tveganju. To mora torej biti mobilen proizvod. Vendar ni sporno, da so sidrišča, kakršna so ta v postopku v glavni stvari, ob uporabi pritrjena na zgradbo. Zato v smislu Direktive 89/686 niso namenjena temu, da jih njihov uporabnik nosi ali drži.

43 Ugotoviti je treba tudi, da teh naprav zaradi njihovega namena ni mogoče šteti za „sistem za priključitev" v smislu člena 1(3) Direktive 89/686, in jih torej ni mogoče šteti za bistven sestavni del OZO. Namen teh naprav namreč nikakor ni priključitev OZO na „drugo zunanjo napravo" v smislu navedenega člena ali na „zanesljivo točko pritrditve" v smislu točke 3.1.2.2 Priloge II k tej direktivi. Nasprotno, namenjene so temu, da sestavljajo „zunanjo napravo", na katero se pritrdi OZO.

44 Zato je treba glede na njihove lastnosti in njihov namen ugotoviti, da sidrišča, kakršna so ta v postopku v glavni stvari, ne spadajo na področje uporabe Direktive 89/686.

45 Te ugotovitve se ne more ovreči z zahtevo iz točke 3.1.2.2 Priloge II k Direktivi 89/686, v skladu s katero mora proizvajalec OZO v navodilih pojasniti vse ustrezne podatke o značilnostih, ki se zahtevajo za zanesljivo točko pritrditve, na katero se pritrdi navedeno OZO.

46 Iz člena 3 Direktive 89/686 je namreč razvidno, da je namen celotne Priloge II te direktive in zlasti točke 3.1.2.2 te priloge le opredelitev osnovnih zdravstvenih in varnostnih zahtev, ki veljajo za OZO. Obveznost, naložena proizvajalcu, da pojasni značilnosti, ki se zahtevajo za zanesljivo točko pritrditve, na katero se pritrdi OZO, zato

ne more razširiti področja uporabe navedene direktive prek omejitev, opredeljenih v členu 1 te direktive.

47 Ob upoštevanju navedenega je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da sidrišča, kakršna so ta v postopku v glavni stvari, ki niso namenjena temu, da jih uporabnik nosi ali drži, niti kot taka niti zato, ker so namenjena pritrditvi na OZO, ne spadajo na področje uporabe Direktive 89/686.

48 Ob upoštevanju odgovora na drugo vprašanje na tretje vprašanje ni treba odgovoriti.

49 Glede, drugič, uporabljivosti Direktive 89/106 za sidrišči, kakršni sta Mansafe in Kedge Safety, je iz člena 1(1) te direktive razvidno, da se ta uporablja za gradbene proizvode, kadar zanje veljajo temeljne zahteve v zvezi z gradbenimi objekti, navedene v členu 3(1) navedene direktive. Za določitev temeljnih zahtev, ki veljajo za te objekte in ki lahko vplivajo na značilnosti določenega gradbenega proizvoda, zadnji člen napotuje na Prilogo I k Direktivi 89/106, ki se nanaša zlasti na zahteve za varnost pri uporabi gradbenih objektov.

50 V tem smislu se za uporabljivost Direktive 89/106 za neki proizvod zahteva izpolnitev dveh pogojev, enega v zvezi z naravo tega proizvoda, drugega pa glede na njegov namen.

51 Kar zadeva, prvič, naravo proizvodov, za katere velja Direktiva 89/106, člen 1(2) določa, da se za „gradbeni proizvod“ šteje vsak proizvod, ki je izdelan za trajno vgraditev v gradbene objekte.

52 Naprej je treba ugotoviti, da v Direktivi 89/106 ni opredeljen izraz „trajna vgraditev“. Zato in glede na običajni pomen tega izraza ter glede na cilj te direktive, to je zagotovitev, da gradbeni objekti izpolnjujejo temeljne zahteve, določene v tej direktivi, je treba za gradbene proizvode šteti proizvode, ki so del gradbenega objekta, katerih odstranitev zmanjša zmogljivost tega objekta in katerih odstranitev ali zamenjava pomeni gradbeno delo.

53 Glede na značilnosti sidrišč iz postopka v glavni stvari, kot so razvidne iz točke 40 te sodbe, je treba ugotoviti, da so te naprave pritrjene na streho tako, da so del gradbenega objekta v skladu z opredelitvijo gradbenega objekta v smislu člena 1(2) Direktive 89/106.

54 Kar zadeva, drugič, namen proizvodov, ki spadajo na področje uporabe Direktive 89/106, je v točki 4 Priloge I k tej direktivi določeno, da morajo gradbeni proizvodi omogočiti postavitev gradbenih objektov, primernih za uporabo, zlasti glede varnosti pri uporabi, pri čemer je določeno, da morajo biti gradbeni objekti projektirani in grajeni tako, da pri uporabi ali obratovanju ne predstavljajo nesprejemljivega tveganja za nastanek nesreč, kakršne so zdrs, padec, trčenje, opekline, električni udarec ali poškodbe zaradi eksplozije.

55 V obravnavanem primeru ni sporno, da je namen sidrišč, kakršna so ta v postopku v glavni stvari, zagotovitev varnosti oseb pri delu na strehi s preprečevanjem padcev z višine, do katerih lahko pride pri uporabi strehe ali v okviru njenega obratovanja, zlasti zaradi čiščenja in popravil gradbenega objekta.

56 Zato je treba ugotoviti, da te naprave zagotavljajo varno uporabo ali obratovanje strehe gradbenega objekta v smislu točke 4 Priloge I k Direktivi 89/106.

57 Tega sklepa ni mogoče izpodbijati na podlagi dejstva, da se točka 4 Priloge I k navedeni direktivi v nizozemski različici ne nanaša na dejavnosti, ki se izvajajo zunaj gradbenega dela, torej na dela, ki se izvajajo na strehi. V skladu z ustaljeno sodno prakso namreč zaradi potrebe po enotni razlagi aktov Unije ni dovoljeno, da bi se ob morebitnem dvomu besedilo neke določbe obravnavalo ločeno, ampak se zahteva, da se razlaga in uporablja ob upoštevanju različic v vseh drugih uradnih jezikih (glej v tem smislu sodbo z dne 20. novembra 2008 v zadevi Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods Trading, C-375/07, ZOdl., str. I-8691, točka 46 in navedena sodna praksa). Vendar različice v drugih jezikih, kakršne so nemška, angleška in francoska različica, v ničemer ne razlikujejo med dejavnostmi znotraj in dejavnostmi zunaj gradbenega objekta.

58 Poleg tega na podlagi nobene določbe Direktive 89/106 ni mogoče sklepati, da je treba področje uporabe te direktive razlagati ozko in da je treba iz nje izvzeti naprave, kakršne so te v postopku v glavni stvari. Nasprotno, glede na cilje te direktive je za varnost pri uporabi gradbenih objektov odločilno, še posebej za osebe, ki delajo na strehi, da se pri uporabi strehe lahko zanesejo na sidrišča, pritrjena na gradbeni objekt in

namenjena temu, da tam stalno ostanejo, ter ki so del navedenega objekta in torej gradbeni proizvod v smislu Direktive 89/106.

59 Glede na navedeno je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da sidrišča, kakršna so ta v postopku v glavni stvari, ki so del gradbenega objekta, na katerega so pritrjena, da se z njimi zagotovi varnost pri uporabi ali obratovanju strehe tega objekta, spadajo na področje uporabe Direktive 89/106.

Četrto in peto vprašanje, ki se nanašata na razlago Sklepa 93/465

60 Predložitveno sodišče s četrtim vprašanjem v bistvu poskuša izvedeti, ali Sklep 93/465 omogoča, da se znak CE fakultativno pritrdi na proizvod, ki ne spada na področje uporabe direktive, na podlagi katere se pritrdi, vendar izpolnjuje tehnične zahteve, določene v tej direktivi, in če je odgovor pritrdilen, kateri postopek oziroma katere postopke je treba v zvezi s tem spoštovati.

61 V zvezi s tem je treba poudariti, da je na podlagi točke I(B)(a), (b) in (e) Priloge k Sklepu 93/465 mogoče razbrati, da znak CE pomeni edini instrument, ki potrjuje, prvič, skladnost proizvoda s temeljnimi zahtevami, določenimi v direktivi ali direktivah o tehničnem usklajevanju, ki se uporabljajo zanj, in drugič, ali je ta proizvod bil predmet ustreznih postopkov ovrednotenja skladnosti z navedenimi direktivami.

62 Poleg tega je v točki I(B)(i) in (1) te priloge poudarjena nujnost izključitve vsake možnosti zamenjave in preprečitev zlorabe CE-označevanja, zlasti z naložitvijo obveznosti državam članicam, da zagotovijo prenehanje vsakršne nezakonite uporabe tega znaka.

63 V teh okoliščinah se lahko znak CE pritrdi le na proizvode, za katere je nameščanje tega znaka predpisano v posebni usklajevalni zakonodaji Unije, in na nobene druge proizvode. Ob vsaki drugačni presoji bi namreč nastala verjetnost zmede v zvezi s pomenom navedenega znaka. Člen 30(2) Uredbe (ES) št. 765/2008 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov ter razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 339/93 (UL L 218, str. 30), ki je začela veljati 1. januarja 2010, poleg tega prav zato, da bi se izognili tveganjem, povezanim s tako zmedo, določa, da se znak CE namesti le na proizvode, za katere je nameščanje tega znaka predpisano v posebni usklajevalni zakonodaji Unije, in na nobene druge proizvode.

64 Na četrto vprašanje je torej treba odgovoriti, da Sklep 93/465 izključuje možnost, da se znak CE fakultativno pritrdi na proizvod, ki ne spada na področje uporabe direktive, na podlagi katere se pritrdi, čeprav izpolnjuje tehnične zahteve, določene v tej direktivi.

65 Glede na odgovor na četrto vprašanje, petega vprašanja ni treba proučiti.

Stroški

66 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

1. **Določbe evropskega standarda 795 v zvezi s sidrišči razreda A1 ne spadajo na področje uporabe Direktive Sveta 89/686/EGS z dne 21. decembra 1989 o približevanju zakonodaj držav članic v zvezi z osebno zaščitno opremo, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 1882/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. septembra 2003, torej ne spadajo v okvir prava Unije, zato Sodišče ni pristojno za njihovo razlago.**

2. **Sidrišča, kakršna so ta v postopku v glavni stvari, ki niso namenjena temu, da jih uporabnik nosi ali drži, niti kot taka niti zato, ker so namenjena pritrditvi na osebno zaščitno opremo, ne spadajo na področje uporabe Direktive 89/686, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 1882/2003.**

3. **Sidrišča, kakršna so ta v postopku v glavni stvari, ki so del gradbenega objekta, na katerega so pritrjena, da se z njimi zagotovi varnost pri uporabi ali obratovanju strehe tega objekta, spadajo na področje uporabe**

Direktive Sveta 89/106/EGS z dne 21. decembra 1988 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic, ki se nanašajo na gradbene proizvode, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 1882/2003.

4. Sklep Sveta 93/465/EGS z dne 22. julija 1993 o modulih za različne faze postopkov ugotavljanja skladnosti in o pravilih za pritrditev in uporabo znaka skladnosti CE, ki so namenjeni uporabi v direktivah o tehnični uskladitvi izključuje možnost, da se znak CE fakultativno pritrdi na proizvod, ki ne spada na področje uporabe direktive, na podlagi katere se pritrdi, čeprav izpolnjuje tehnične zahteve, določene v tej direktivi.

Podpisi